

Geçmişe Yolculuk

Bilinmeyen kelimelerle klasik eserlerin izinde

1. **Projeyi tanıyalım**
   Öğretmen kılavuzu ve veliye bilgilendirme mektubu
2. **Klasik eserlerden**
   Nasreddin Hoca "Ye Kürküm Ye" · Karagöz ile Hacivat konuşması
3. **Eskiden kalan kelimeler**
   Pano kartları, "Büyüklerime Soruyorum" aile çalışması, kilim desenli kelime ayracı
4. **Kelime defterim**
   Defter kapağı, bilinmeyen kelimelerim, Günün Kelimesi, değerlendirme

Dijital Öğretmen · Hasan Tutuş

Öğretmen Kılavuzu

Dilimizin Zenginlikleri Projesi · Ekim etkinlikleri

1. **Ekim ayının odağı**
Eylem planına göre Ekim ayında proje tanıtılır, klasik eserler okunur ve sınıflarda "Bilinmeyen Kelimelerle Geçmişe Yolculuk" etkinliği yapılıp pano düzenlenir. Bu set o çalışmalar için hazırlandı.

2. **Veli mektubu (Sayfa 3)**
Mektubu çoğaltıp velilere gönderin. Sayfa 9'daki aile çalışması veliyle birlikte yapılacağı için mektup önce gitmelidir.

3. **Kelime Defterim (Sayfa 4, 10)**
Her öğrenci bir defter kapağı hazırlar. Yıl boyu öğrendiği kelimeleri anlamı ve eş anlamlısıyla "Bilinmeyen Kelimelerim" sayfalarına yazar. Nisan ayındaki özgün sözlük tasarımı bu defterden yapılacak.

4. **Klasik eserlerden (Sayfa 5–7)**
Fıkrayı önce sessiz okutun, sonra canlandırın. Karagöz ile Hacivat konuşmasını iki öğrenci karşılıklı okusun. Kalın yazılmış kelimelerin anlamı önce cümleden tahmin edilsin, sonra sözlükten bakılsın.

5. **Eskiden kalan kelimeler (Sayfa 8)**
Kartları kesip dağıtın. Öğrenci kelimeyi okur, anlamını konuşur, boş kutuya resmini çizer. Kartlar "Geçmişe Yolculuk" panosunda sergilenir.

6. **Büyüklerime Soruyorum (Sayfa 9)**
Öğrenci bir büyüğünden eskiden kullanılan iki kelime öğrenir; bugün o kelimenin yerine ne dediğimizi de yazar. Sınıfta arkadaşlarına anlatır, kelimeler panoya eklenir.

7. **Günün Kelimesi (Sayfa 11)**
Posteri lamine edip tahtanın yanına asın; her gün bir bilinmeyen kelimeyle doldurun.

8. **Kelime ayracı (Sayfa 12)**
Öğrenci kilim desenlerini boyar, en sevdiği yeni kelimeyi ve anlamını yazar, ayracı keser. Ayraçlar okuma kitaplarında kullanılır.

Sırada: Kasım · Çocuk şiirleri, Aralık · Eş anlamlı kelimeler ve kelime oyunları, Ocak · Deyimler ve atasözleri, Şubat · Dede Korkut, Mart · Tekerlemeler ve kelime türetme, Nisan · Özgün sözlük tasarımı.

Değerli Velimiz,

Bu yıl sınıfımızda Millî Eğitim Bakanlığımızın “Dilimizin Zenginlikleri Projesi”ni uygulayacağız. Projenin amacı, çocuklarımızın kelime hazinesini genişletmek; Türkçemizin güzelliğini masallar, şiirler, deyimler, atasözleri ve tekerlemelerle tanımalarını sağlamaktır.

Ekim ayında “Bilinmeyen Kelimelerle Geçmişe Yolculuk” yapıyoruz. Çocuğunuz Nasreddin Hoca’nın “Ye Kürküm Ye” fıkrasından ve Karagöz ile Hacivat konuşmasından bilmediği kelimeleri bulacak, anlamlarını önce tahmin edip sonra sözlükten öğrenecek ve kelime defterine yazacak.

Sizden ricamız: “Büyüklerime Soruyorum” sayfasını çocuğunuzla birlikte doldurmanız. Dede ve ninelerimizin kullandığı eski kelimeler, dilimizin en değerli hazinelerindendir.

Evde birlikte kitap okumanız, bilmediği kelimeleri sormasına fırsat vermeniz ve sözlükte birlikte aramanız çocuğunuzun dil gelişimine büyük katkı sağlayacaktır.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Sınıf Öğretmeni

_____

Bu bölümü kesip öğretmene geri gönderiniz.

Mektubu okudum. Çocuğumla birlikte çalışacağım.

Veli adı soyadı: _____ İmza: _____

A B C Ç D E F G Ğ H I İ J K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

KELİME DEFTERİM

Defterin sahibi

Sınıfı

Bilmediğim her kelime, hazineme eklenen bir altın.

A B C Ç D E F G Ğ H I İ J K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

Geçmişe Yolculuk 1

Oku · bilinmeyen kelimeleri bul

Klasik eserlerimizden
Nasreddin Hoca fıkrası

Ye Kürküm Ye

Nasreddin Hoca bir gün komşu köydeki bir **ziyafete davet** edildi. Üzerinde eski, yamalı giysileriyle gitti. Kimse onunla ilgilenmedi; onu sofranın en ucuna oturttular. Hoca buna çok **içerledi**.

Hemen evine dönüp en güzel **kürkünü** giydi ve ziyafete yeniden geldi. Bu kez herkes ayağa kalktı. "Buyurun Hoca Efendi!" diyerek onu **baş köşeye** oturttular, önüne en güzel yemekleri koydular.

Hoca kürkünün yenini çorbaya daldırdı: "Ye kürküm, ye!" dedi. Sofradakiler şaşırdı: "Hocam, kürk yemek yer mi?" Hoca gülümsedi: "Bu **itibar** bana değil, kürküme gösterildi. Yemeği de o yesin!"

Kalın yazılmış kelimeler yeni kelimelerimiz. Anlamlarını cümleden tahmin et.

Metinde bilmediğin başka kelimeler var mı? Buraya yaz.

Anlamını Bul · Cümle İçinde Kullan

Ye Kürküm Ye fıkrası

1. Kelimelerin anlamını işaretle.

ziyafet

- [ ] küçük bir çarşı
- [ ] birçok kişiye verilen, yemekli büyük toplantı
- [ ] uzun bir yolculuk

içerlemek

- [ ] belli etmeden kızmak, gücenmek
- [ ] çok sevinmek
- [ ] içeri girmek

itibar

- [ ] hediye paketi
- [ ] yemek tarifi
- [ ] saygı görme, değer verilme

baş köşe

- [ ] bir odada konuğun oturtulduğu en değerli yer
- [ ] kapının arkası
- [ ] mutfağın köşesi

2. Kelimeleri cümle içinde kullan.

davet _____

_____

itibar _____

_____

3. Hoca yemeği neden kürküne yedirdi? Bu fıkradan hangi dersi çıkardın?

_____

_____

_____

Geçmişe Yolculuk 2

Oku · kelimeleri anlamlarıyla eşleştir

Klasik eserlerimizden
Gölge oyunu

Karagöz ile Hacivat

Karagöz ile Hacivat, perdede oynatılan **gölge oyununun** iki kahramanıdır. Hacivat süslü konuşur, Karagöz ise onu hep yanlış anlar.

Hacivat: Vay Karagöz'üm, hoş geldin! Bugün pek **neşelisin**.

Karagöz: Ne? Yeşil miyim? Ben yeşil falan değilim!

Hacivat: Yeşil değil, neşeli! Bak, sana bir **müjdem** var.

Karagöz: Mercimek mi var? Getir de çorba pişirelim!

Hacivat: Mercimek değil, müjde! **Mahallemize kütüphane** açılıyor.

Karagöz: Kütük hane mi? Orada odun mu satacaklar?

Hacivat: Hayır efendim! Orada kitap okunur, bilgi **edinilir**.

Karagöz: Desene, sonunda ben de senin dediklerini anlayacağım!

Kelimeleri anlamlarıyla çizgiyle birleştir.

gölge oyunu	Sevindirici haber
neşeli	Kitapların okunduğu, ödünç alındığı yer
müjde	Bir şeye sahip olmak, kazanmak
mahalle	Perdeye yansıtılan figürlerle oynatılan oyun
kütüphane	Keyifli, sevinçli
edinmek	Bir şehrin ya da köyün bölümlerinden her biri

Eskiden Kalan Kelimeler

Geçmişe Yolculuk panosu için kartlar

Kartları kes. Kelimeyi oku, anlamını konuş, kutuya resmini çiz. Panoya as.

sandık

resmini çiz

Giysilerin saklandığı kapaklı, tahta kutu.

ibrik

resmini çiz

Su dökmeye yarayan, kulplu ve emzikli kap.

kağnı

resmini çiz

Öküzlerin çektiği, iki tekerlekli tahta araba.

fener

resmini çiz

İçinde mum ya da gaz yanan, taşınabilir ışık.

çıkrık

resmini çiz

Yünü ve pamuğu ipliğe çeviren çarklı araç.

havan

resmini çiz

İçinde sarımsak, baharat dövülen kap.

sini

resmini çiz

Üzerinde yemek yenen büyük, yuvarlak tepsi.

bakraç

resmini çiz

Süt ya da su taşınan küçük, bakır kova.

yayık

resmini çiz

Yoğurdu çalkalayıp tereyağı çıkaran kap.

mangal

resmini çiz

İçinde kömür yakılan, ısınmaya yarayan kap.

kervansaray

resmini çiz

Kervanların konakladığı büyük han.

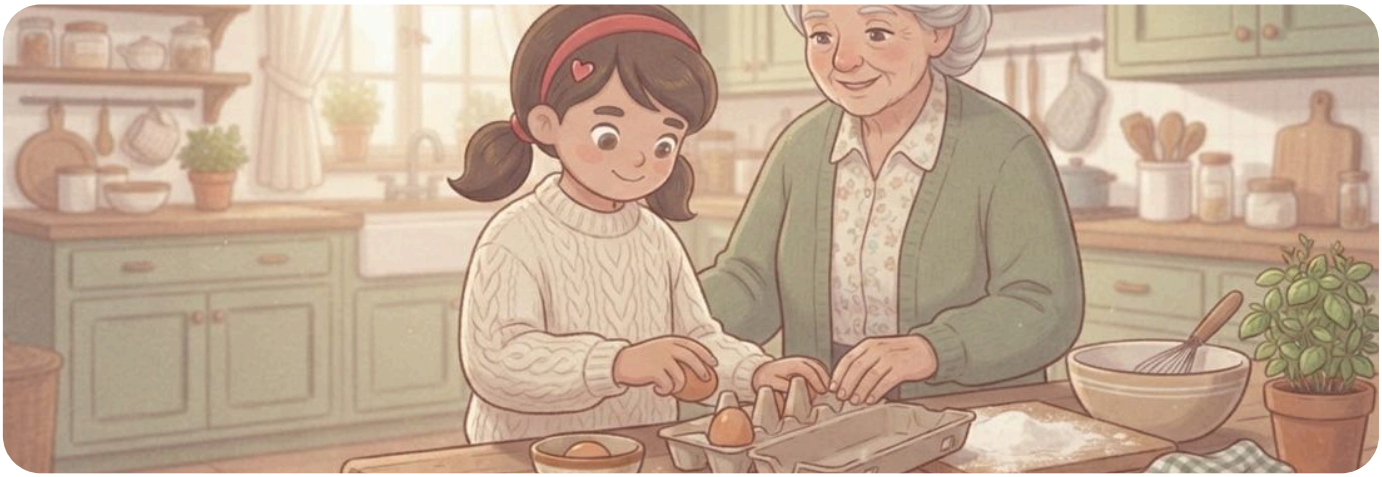
körük

resmini çiz

Ateşi canlandırmak için hava üfleyen araç.

Büyüklerime Soruyorum

Aile katılımlı çalışma

Dedene, ninene ya da başka bir büyüğüne eskiden kullanılan iki kelime sor.

1

Kime sordum: _____

Öğrendiğim kelime: _____

Anlamı: _____

_____

Bugün yerine ne diyoruz: _____

Cümle içinde: _____

resmini çiz

2

Kime sordum: _____

Öğrendiğim kelime: _____

Anlamı: _____

_____

Bugün yerine ne diyoruz: _____

Cümle içinde: _____

resmini çiz

Bilinmeyen Kelimelerim

Kelime defteri sayfası · çoğaltıp kullanabilirsiniz

Yeni öğrendiğin kelimeleri anlamı ve eş anlamlısıyla defterine yaz.

resmini çiz

Kelime: _____

Anlamı: _____

_____

Eş anlamlısı: _____

Cümlem: _____

resmini çiz

Kelime: _____

Anlamı: _____

_____

Eş anlamlısı: _____

Cümlem: _____

resmini çiz

Kelime: _____

Anlamı: _____

_____

Eş anlamlısı: _____

Cümlem: _____

resmini çiz

Kelime: _____

Anlamı: _____

_____

Eş anlamlısı: _____

Cümlem: _____

GÜNÜN KELİMESİ

kelime

Anlamı: _____

_____

Eş anlamlısı: _____

Zıt anlamlısı: _____

Cümlem: _____

_____

resmi

Kilim Desenli Kelime Ayracım

El işi · boya, yaz, kes

Desenleri boya. En sevdiğin yeni kelimeyi ve anlamını yaz. Kesik çizgiden kes, deliğe ip bağla.

Geçmişe Yolculuğum

Adı Soyadı: .....

1 Eski kelimeleri anlamlarıyla eşleştir.

sini	Öküzlerin çektiği tahta araba
ibrik	İçinde mum ya da gaz yanan ışık
kağnı	Üzerinde yemek yenen büyük tepsi
fener	Kulplu ve emzikli su kabı

2 Cümledeki altı çizili kelimenin anlamını yaz.

Hoca komşu köydeki bir **ziyafete** davet edildi.

_____

Hacivat'ın Karagöz'e bir **müjdesi** vardı.

_____

3 Bu ay büyüklerimden öğrendiğim kelime:

_____

Anlamı: _____

4 Bir kelimenin anlamını öğrenmek için ne yaparım? İşaretle.

- ☐ Cümleye bakıp tahmin ederim.
- ☐ Sözlüğe bakarım.
- ☐ Öğretmenime ya da büyüklerime sorarım.
- ☐ Hiçbir şey yapmam, geçerim.

5 Yeni öğrendiğin bir kelimeyle cümle kur.

_____

_____